

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână deschidem pe pătariul IV. Octombrie, Noiembrie și Decembrie al anului 1897, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Prelângă „Telegraful Român” tot la 2 săptămâni se va da gratuit ca supliment „Folia pedagogică”.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul și eventual al poștei ultime, se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament s'a sfârșit, să și înnoască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista espedarea foiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiiu.

Procesul de purificare.

Cel mai puternic dintre gravami-nele noastre în actualul sistem politic a fost cel care se ridica contra abusu-rilor în administrațiune.

Și plângeri de soiul acesta noi am avut multe, și mai ales când abusu-rilor li-se da colorit politic, ele nu numai nu se delăturau, ci din contră se considerau ca merite patriotice, ca deosebită cualificațiune spre a ajunge la graduri mai înalte.

Sistemul acesta de a acoperi abusu-urile cu interesele curentului actual, a inaugurat în întreaga țera un nou soiul de corupțiune și coruptibilitate, s'a format o școală specială pentru creșterea fiitorilor amployați dela administrațiune.

S'au favorizat abusu-urile, când li se da colorit că sunt făcute contra naționalităților, când li-se da coloritul, că ele servesc ideii de stat, după-cum se

profesăză ađi aceea ideie, și noi nu odată am accentuat, că nu e bine a cultiva acest sistem de corupțiune, căci în cele din urmă el se va răsbuna amar.

În tómnă anului trecut s'au făcut alegerile dietali pentru un nou period de 5 ani, și la alegerile aceste s'au comis din nou abusu-urile cele mai strigătoare la ceriu.

Din întâmplare abusu-urile dela alegerile dietale au fost sbiciuite în parlamentul țerei noastre, și lumea cea mare a putut vedea ce se întâmplă în patria noastră, s'a putut uita limpede în oglinda, care desvălia abusu-urile din administrațiunea țerei noastre.

Desvălirile nu le mai făceam noi cei dela presa naționalităților, cari pentru spunerea adevărului sunt duși la curțile cu jurați și apoi încuiați cu cei fără de lege, ci desvălire o făceau deputații unguri, abusu-urile acum erau îndreptate contra acelora, cari nu erau după placul guvernului.

A privit lumea în viața internă a patriei noastre, și a trebuit să se întrebe cu mirare, cum a putut lua corupțiunea și coruptibilitatea asemenea dimensiuni în patria noastră!

E naturală această întrebare, dar mai natural e răspunsul la o asemenea întrebare.

În administrațiunea țerei noastre s'au favorizat abusu-urile, când ele au fost prezentate ca favorabile curentului de a întâri rassa maghiară, s'au favorizat când au fost prezentate ca indispensabile pentru guvern și a lui politică, și apoi în cele din urmă omul dedat a trăi din corupțiuni, nu ușor mai calcă calea adevărului.

În timpul din urmă s'a pornit un proces de purificare.

În 2 părți extreme ale țerei noastre s'au făcut procese disciplinare primilor amployați comitatensi pentru abusu-ri sêvêșite și amêndoi au fost destituiți.

Vicecomitele Deșan din comitatul Timișului a fost prima victimă a procesului de purificare și îndată după el

a urmat vicecomitele Ugron din comitatul secuiască Odorheiu.

Publicul cel mare, setos de mult după adevăr și dreptate, cu satisfacțiune primesce scirile despre asemenea proces de purificare, și nu mai întrébă încat a jucat rol și răsbunarea în aceste două condamnări.

Disciplinarea opoziționalului Ugron mai ales se atribue dorului de răsbunare al guvernului, fiind ales în cercul Odorheiu secuial Tibád Antal în contra candidatului guvernului, și alegerea acesta a fost posibilă numai prin aceea, că vicecomitele Ugron a împedat abusu-urile puse la cale în favorul candidatului guvernamental.

Ori cum va fi, un folos tot are țera, anume s'a pornit un curent de purificare.

Înainte numai, căci în administrațiunea dela noi bogat teren are acest curent de purificare.

Fondul de pensiuene învățătore. Cetim în „Egyetértés” următoarele:

„Pe basa articolului de lege 41, p. 10 din 1891 este constrâns fie-care elev din școlele confesionale a solvi taxa de 15 cr. în fondul de pensiuene învățătore. Acesta lege însă n'a fost executată în cele mai multe părți ale țerii până la anul 1897. În anul acesta a urgentat afacerea ministrul de culte și instrucțiune, ér direcțiunile financiare însărcinate cu colectarea paralelor, au stabilit competențele pe patru ani îndêrêt, și acum voiesc ca în singuraticile comitate să încasseze restanțe de mii de floreni pe calea execuțiunii. Între altele se află și comitatul Bereg, unde sunt 15,000 fl. sub execuție. E natural, că mai multe comune s'au adresat la ministrul Wlassics ca să ușureze această sarcină și afară de aceea întreaga afacere odioasă a format și obiect de interpelație în parlament. Acestă împrejurare a îndemnat pe Wlassics, a dispune pe cale legislativă, ca în comune să se colec-

teze contribuiriile la fondul de pensiuene învățătore. Acestă sumă colectivă comunele o pot solvi mai ușor, însă cu tóte aceste restanțele sunt atât de mari, încât îndeosebi în anul acesta puțin productiv, nu pot fi acoperite. Pentru aceea ministrul Wlassics este dispus a ușura după putință sarcinile, a încuviința singuraticelor comune, ca taxele restante de 4—5 ani să le solvêscă numai în rate, ba a proiectat deja ștergerea desêvêșită a competenței de 15 cr. pentru elev. Fiid-că însă fondul de pensiuene învățătorese are indispensabilă lipsă de sumele ce încurgiau din contribuiriile de câte 15 cr., — guvernul și-a făcut obiect de studiu, cum ar puté suplini sumele din chestiune.”

Sedința comitetului național din Bucovina. s'a ținut Marți în 14 Septembrie n. sub presiul d-lui Baron Victor de Styrcea în palatul țerii.

„Patria” scrie despre această ședință următoarele:

La ședință au luat parte dnii: bar. Victor de Styrcea, Iancu Lupul Dr. Ioan Turcan, bar. Eugen de Styrcea, bar. Nicolae Mustatza, bar. Eudoxiu Hormuzachi, Dr. Ioan cav. de Volcinschi, Modest cav. de Grigorcea, Dr. George Popovici, Dimitrie Socolean, Dr. Nicu Blându, Ilarion Onciul, Varteres cav. de Pruncul, Constantin cav. de Popovici, Ioan Dihon, George Șandru, Zaharie Voronca.

Di deputat Dr. George Popovici, în calitate de substitut al d-lui president al clubului român Iancu Lupul la conferențele partidelor majorității autonomiste a schițat în liniamente generale situațiunea și cele petrecute în ședințele comisiunei și subcomitetului parlamentar, precisând raportul partidelor din majoritate, atât între sine, cât și față de cabinetul Badeni.

În urma unei desbateri amănunțite s'a votat în unanimitate următoarea rezoluțiune:

„Comitetul partidului național român în deplin acord a atitudinea politică și procedarea deputaților clubului român din senatul

FOIȚA.

Femeia necredincioasă.

E veche povestea, însă dîlnic ni-se desfășură din nou înaintea privirilor noastre.

În vremile de demult trăia undeva o pîreche de ômeni în cea mai desêvêșită fericire. Iubirea, sfînta legătură a vieții, îi făcea să se simță atât de norociți. De odată însă nemiluita cósă a morții puse capêț fericirii. Bărbatul închise ochii, ér tînêra-i soție rêmase despădăjduită la extrem. La cripta soțului pierdut sta sêrmana vêduvă dî și nîpțe și se bocea și vêrsa lacrimi șirîoie pe cîscingul fericirii dărăpănată.

În același timp fuseră restigniți în ci-mitir doi pécătoși de mîrte. Ér un soldat tînê strajă dî și nîpțe, ca nu cumva cadavrele făcêtorilor de rele să fie furate de rudenile lor și să fie îngropate. Atras de lumina unui opaiț se apropie soldatul în nîptea primă de cripta, unde se bocea vêduva cea credincioasă. Acestă îi căută în față și-l găsi frumos, tot mai frumos...

În timpul de dulci povestiri însă rudenile furară cadavrul unui restignit. Bietul

soldat, încredințat să tînă strajă, era în primejdie de a umplé ca mîne locul cadavrului furat. Sermana femeie, era pe-acî și piardă din nou fericirea. Dar iată mîntuirea! La sfatul ei luară din criptă cadavrul bărbatului și-l pironiră pe cruce în locul celui furat. Și fericirea femeii deveni iarăși desêvîșită cu soțul cel nou, cu soldatul.

Legenda acêsta pare a fi o tragedie a femeii necredincioase, care s'a dat când-va pe scena vieții unui popor. De atunci însă până acum ea a cutreerat scenele tuturor nêmurilor; eu toții o cunîșcem, ori-cărui strat social am aparținé, eu toții am asistat la vreun eveniment dramatic, ce ar puté purta titlul „necredința femeii”. Forma se schimbă numai, fondul rêmâne același.

Un scriitor german susține de fapt, că legenda povestită ar trăi în graiul tuturor popoarelor. Grizebach o găsește de origine indică sêu chineză. Tot Grizebach a tradus din chinezeste o poveste a lui Ki-ku-ki-kuan, care se deosebesce fôrte puțin de cea de sus. Aici vêduva învățatului Ciuang-sông își uită la 20 de dîle de jurămintul făcut la patul de mîrte al bărbatului iubit. Căci în gîna a douădecia luă secura pentru-ca să spargă tîdva bărbatului și să-i scîlă măduva creierilor, casă o fiarbă în vin, și să-și

tămăduiască pe noul iubit, pe care și-l acui-rase când se bocea mai tare. Un tip pôte și mai plastic al necredinței femeiesci! Povestea acêsta o avem și noi în „biblioteca literară” a lui Samitea. Este tradusă de dl Maiorescu după traducerea germană a lui Grizebach.

Legendele aceste două, după cît știu eu, nu sunt răspândite întocmai în sînul poporului românesc, afară dîr de siguratice motive înrudite ce se găseșc în poveștile noastre. Nici chiar în produsele literaturii noastre, în puținele drame sêu romane ce le avem — pentru cari sunt atât de potrivite obiecte — n'au prins rădêcini. În literaturile altor popóre însă ele formêză un predilect obiect. În deosebi prima legendă există preluerată în tragedii, romane și comedii. La Romani a scris mai întăiu asupra ei Petronius. La Germani s'a ocupat cu legenda acêsta Lessing, ér Christian Felix Weisse a scris la inițiativa lui Lessing o comedie „Matrona din Ephesus”, cu tendința de a ridiculisa femeile necredincioase.

Însă nu numai în aceste două legende este întrupată necredința femeii. O pri-vire în literatura universală te face a te crede într'adevăr în o pinacotecă, în care cele mai multe și mai artistice zugrăvite tablouri sunt copii de pe femei necredincioase.

Și sunt multe între ele chiar figuri istorice, încât nu poți admite că ar fi imposibilități psihologice, cum a-i puté eventual considera cele două povești.

Rêșboiul troian l'a provocat o femeie necredincioasă; pe Hercule l'a îmbrăcat în cămașa muiată în otrăvă o femeie; pe triumfatorul Agamemnon l'a rēpus Clitemnestra pentru a se arunca în brațele lui Egist De Mesalina din Roma nici nu mai vorbim, ci trecem de adreptul la femeile lui Shakespeare. Câte alusiuni la legende de sus nu ăsim aci! Un cas ne va pără tocmăi atât de legendar. Il scîtem din tragedia Richard al III-lea: Principesa Ana de Wales este vêduvă. Bărbatul i-a fost ucis prin Richard Gloster, fiară în chip de om. Vêduva însotêșce tocmăi la mormênt pe soțul sêu, pe regele Henric al VI-lea, lovit de aceeași mîră tirană a lui Richard. Iată că în cale îi iese pocitania de Richard, călăul bărbatului, al socerului ei și al unui șir întreg de rudenii. Ea-l întîmpină cu scărbă, el îi jură acolo în cale dragoste și vrea să o aibă de soție. Ea-l respinge indignată, pe urmă însă nu mai resistă, se întôrce dela sieriul socerului și — se căsătoreșce cu Richard, care o face regină. Ca în legendă!

Merită amintire și regina Maria Stuart, tragica eroină a lui Schiller, care și ea și-a

imperial aprobă solidaritatea deputaților români cu majoritatea parlamentară a senatului imperial, consimte, ca clubul român al senatului imperial să spriginască regimul în lucrarea pentru realizarea principiilor enunțate în proiectul de adresă al majorității imperiale, și așteaptă, ca regimul să țină pe deplin seama de justele dorințe ale țării și populației românești. În deosebi comitetul partidului național român ține mult, ca administrațiunea în țară să fie pusă în conformitate cu principiile exprimate de majoritatea senatului imperial și să fie condusă în direcțiune națională și autonomistă în spiritul și sensul acestor principii.

Revista politică.

Liberalismul maghiar — laudat. Un redactor al lui „Berliner Nationalzeitung”, care a însoțit pe împăratul german în Ungaria, și cu privilegiul petrecerii sale în țara această fericită, se vede, n'a venit în atingere de cât cu maghiari liberali, — laudă Ungaria liberală ca cel mai sigur sprigin al triplei alianțe, punându-o paralel cu Austria, unde „domnesce chaosul federalistic”. La această „Alkotmány” reflectează: „Înainte de toate Ungaria nici nu e liberală, pentru că aici nu mai acela e liberal, care are ceva de așteptat dela guvern și și acesta numai de silă, după cum am văzut cu privilegiul alegerilor trecute, când jandarmii și militarii întreceau în număr pe votanții liberali. Apoi în realitate foarte rău ar sta tripla alianță, decât ar fi condamnată să se razime numai pe liberalii maghiari, despre cari nici când nu putem fi siguri, că într-o bună dimineață nu ne vom pomeni că s'au cărat cu câțel cu purcel în Palestina să-și întemeieze un stat independent.

Congres slavon s'a ținut zilele acestea în *Laibach*, la care au participat din provinciile slavone ale Austriei 1500 de deputați, apoi mulțime de cehi noi, ruteni și croați. Dispozițiunea congresului a fost foarte înverșunată în contra guvernului vienez. Cea mai de însemnătate hotărâre a congresului e, ca slavonii să iasă din majoritatea Reichsrathului, decât acesta n'ar lucra pentru executarea programului slavon, adică pentru egală îndreptățire a națiunii și limbei slavone în toate oficiile, școlile, și anume pretutindeni unde locuiesc slavonii.

Alianța statelor din Balcan. Marele diar „Figaro” publică un interview, pe care l'a avut un redactor de al său cu Simics, ministrul președinte din Sârbia. Interviewul a decurs în giurul alianței statelor balcanice, despre care alianță Simics se declară în următorul mod: Nu știu, de ce sentimente sunt conduse celelalte state europene față de noi. Declar însă sincer, că înfrângerea Grecilor cu durere am urmărit-o. Am prevădută, dar n'am crezut, că va fi atât de cumplită. Nu voiesc să reviu asupra acelor mari diferențe, cari ne-au separat pe noi

ucis bărbat pentru a trece răsfățată în brațele altuia.

Și câte decii de pilde de aceste n'as putea cita! Femeia necredincioasă în literatură este o figură neperitoare, o ființă vecinic pribegă, care se opresce din când în când la toate nemiștile și în toate vécurile. S'ar putea chiar afirma, că figura această este indispensabilă pentru literatură. În vécul nostru însă cu deosebire acum câtră sfârșit, ea se ivesce tot mai des, îmbrăcată însă în vestimente tot mai moderne, tot mai bizare, în formă tot mai grotescă. Femeile din literatura vécurilor trecute totuși mai provocă în noi orecări porniri umane, pentru că patimile lor le putem vedea și judeca numai prin vécul trecutului. Femeile necredincioase din literatura modernă însă, cum s'a dezvoltat ea în Europa occidentală, nu mai sunt alcătuirii, cari ne-ar înălța sufletul prin vre-o bună parte a lor, cari ne-ar încălzi inima prin vre-o nobilă aptitudine a lor, — afară dór că ne-ar aduce în clocot sângele prin grațiile lor stérnitore de plăceri sensuale. Literatura naturalistă de acum își prezintă femeile fără de cel mai modest paravan. *Nana* lui Zola și alte multe sunt mai presus de Mesaline. Ceterind pe Zola, Ibsen, Sudermann și pe mai tinerii și mai puțin destoinicii lor imitatori, ajungi la conclusia, că viața este o luptă grea, ce-i

până acuma. Dacă încă și până astăzi mai există antagonismul dintre Greci și Slavi, sunt convinși, că acolo în curând va dispărea. Grecia trebuie să abdică de politica sa grandomană, care ar avea de urmare, că toți Slavii s'ar uni în contra ei. Dacă cei din Athena vor absta dela pretensiunile lor ridicole, dacă vor căuta un mod de soluțiune practic, în loc de a scruta și studia drepturile istorice ale Greciei, dacă vor a continua o lucrare diplomatică tréza și cinstită, atunci cu totă convingerea afirm, că alianța ușor se va face.

E drept, suntem încă departe de orice uniune. E afară de orice de îndoială însă, că principii statelor din Balcan au dorire această. Opoziția unor state alimentează șovinismul și orice concesiune o timbréază de tradare de patrie. Acesta îngreună încă-va acțiunea politicianilor mai luminați.

Astăzi toate statele din Balcan sunt deplin convinse, că la nimic nu pot ajunge, decât rămân isolate.

Ca dovadă ne poate servi așa numita Europă „unitară”, care în o sură de direcțiuni lucră. Dacă într'adevăr ar fi unitară, pacea de mult ar fi declarată, ér Sultanul nici pe un moment nu s'ar mai opune. Dar și de altcun îndată ce pacea va fi declarată și Turcii vor elibera Thesalia, întrebarea despre Macedonia se va ivi cu totă puterea.

Părerea noastră e, că dacă viața unui imperiu, ce trage de mórte, se poate lungi prin reforme, atunci aducă-le, seu întemple-se, cât de curând împărțirea, dar așa, ca cercul de putere al fiecărui se fie bine determinat. Pe baza acestui program suntem aplicați a intra în alianță cu vecinii noștri, pe cari bucuroși și cu drag îi salutăm pe aliații noștri.

Parohie gr. cat. în Budapesta. În 6 Ianuarie 1895 greco-catolicii din Budapesta s'au constituit în parohie, după care act cel mai urgent lucru le-a fost, că s'au adresat orașului să-și iee și pe ei sub patronat. Afacerea s'a trăgănat până acum în zilele trecute, când la propunerea fiscalului orașănesc reprezentanța era să decidă asupra cauzei în ultima adunare generală, dar din ore-cări motive pertractarea ei s'a amânat pe adunarea viitoare. Este demnă de remarcă propunerea resp. opinarea fiscalului, în carea între altele se dic și următoarele:

„Întru cât însă dreptul canonic statoresce pe partea patronului anumite drepturi tutelare, nu vor considera (greco-catolicii) ca ingerință incompetentă în afacerile interne ale parohiei dacă municipiul capitalei dând loc cererii de expresiune totodată și speranței și așteptării sale, că comuna bisericească de rit gr. cat. din Budapesta, primită sub patronat, se va născuși din toate puterile și silințele ei, ca limba acelei patrii, care a primit-o în sinul său, să fie pe deplin acasă și în biserica și ritualele ei.”

Va se dică, orașul își întinde brațele ocrotitoare asupra parohiei greco-catolicilor

drept, dar luptă între femeie și bărbat, provocată exclusiv de necredința femeii.

Mirare firește nu-i, căci le ce alte concludii poți ajunge în era aceasta a madamei *Chimay*!

Acum de curând s'a dat pe mai multe scene ale Europei drama lui Henry Becque: „*La Parisienne*”, o dramă ce aparține noului *genre rosse*. Mă provocă la ea pentru că este poate cea mai caracteristică dintre produsele de acest gen ale literaturii moderne. *Parisiana este femeia cu amantul necunoscut*. Femeia aceasta nu înșală numai pe unu, ci rënd pe rând, pe unul câte unul. Cu unu se plectisește, pe al doilea îl jupăie și-l calicesce, la al treilea îi dă drumul pentru a-i face loc la al patrulea și tot așa înainte cu o nestăvilită râvnă, cu vecinic neînfrânate pofte. Vedem înaintea noastră femeia cu cele mai josnice motive: onórea, rușinea, ceracterul îi sunt probleme obscure...

Astfel e femeia modernă din era realismului cras. Și publicul aplaudéază frenetic și se aprinde vădând aceste caricaturi golane ale civilizațiunii.

Pe noi românii firește nu ne-a atins încă acest fel de unde ale civilizațiunii. Și fără îndoială, e foarte bine așa.

I. Ch.

din Budapesta, dar în schimb cere și așteaptă ca ei să introducă în biserica lor drept limbă liturgică limba magiară. Și în adevăr — dacă e să dăm creșământ celor ce ni-le spune „Bp. Hirlap” — o mare majoritate a greco-catolicilor din Budapesta insistă pentru liturgia magiară, și — tot după cum spune „Bp. Hirlap” — că are informațiuni sigure — „conducătorii distinși (előkölő) ai greco-catolicilor din Budapesta înșiși au mers la primărie și au cerut, ca orașul să pună drept condițiune a protectoratului liturgia magiară.”

Dăm șcirea așa cum am aflat-o în „Budapesti Hirlap”, notând, că între greco-catolicii stabiliți în Budapesta se află și români. Oare și acestia insistă pentru liturgia magiară??

Crisa din Austria. Guvernul din Austria acuma se consultă în privința armelor, cu cari va avea să lupte în viitor în contra obstrucției; despre viitoarea sa ținută încă nu s'a declarat. Cea mai nouă devisă a partidelor din drépta e, că nemții trebuie flămânziți cu totul, ér obstrucția să o facă imposibilă prin un șir nesfârșit de ședințe. Se vorbește, că parlamentul va fi întruna ziua, nótea, și cea mai scurtă ședință va dura 50 de ore.

— Slavii din Sud încă se pregătesc să-și facă opoziție contelui Badeni, dacă nu e îndeplinesc toate desideratele lor. În *Lai-bach* s'a ținut un congres sloven, care a proclamat uniunea slavilor de sud și și-a defit ca țintă slavizarea părților sudice din întreaga Monarchie.

— În Bohemia lupta politică dintre nemți și cehi a luat dimensiuni atât de mari, încât un oficer de armată a fost degradat din motive politice. Casul a produs mare senzație, și deore-ce marchéază nota situației, merită să fie amintit. Tribunalul corpului 10 de armată pedestră a degradat pe sublocotenentul Peckl, fiindcă a avut cutezanța de a face observări unui senator orașănesc, cum că nu ar sci destul de bine nemțesce, și fiindcă s'ar fi exprimat, că el mai mult își prețuesce convingerea națională, decât portopeul oficeresc. Ministrul de resbel a aprobat sentința tribunalului militar.

Noutăți.

Manevrele dela Totis s'au terminat. Mercuri după prânz Maj. Sa monarhul nostru cu împăratul Germaniei au plecat din Totis la Mohács. Pe la 4 ore a plecat trenul cu Maj. Sa Monarhul, ér câteva minute mai târziu s'a urcat și împăratul Vilhelm pe trenul său și a părăsit între urarele mulțimei orașul pe care l'a fericit cu înalta sa vizită. Joi în zorile zilei Maj. Lor au ajuns la Mohács și vor lua parte la o mare vânătoare prin codrii din acel ținut. În 20 a lunii curente Maj. Lor vor sosi la Budapesta.

Monument memoriei arhiducelui Rudolf. În frumoasa vale de sub Retezat, în comuna *Gura-Zlati* publicul din com. Hunedórei a ridicat un monument dintr'amintirea dărilor, pe cari decedatul moștenitor de tron Rudolf cu soția Sa Stefania le-a petrecut în acel ținut cu privilegiul unei vânătoare. Desvelirea monumentului, care e așezat într-o stâncă, s'a săvârșit Marți, pe lângă mare festivitate.

Distincțiune. Ambasadorul Germaniei la Viena, contele Eulenburg a fost distins din partea Majestații Sale cu crucea cea mare a ordului St. Stefan. Se dică, că Majestatea Sa ces. reg. a voit prin această înaltă distincțiune a respălă meritele numitului ambasador pentru întărirea legăturilor alianței-triple.

Liga culturală română — după cum îi se vestesc telegrafice lui „Pester Lloyd”, — va ține în 24 Sept. o adunare generală, cu ocaziunea căreia se va discuta asupra „atitudinii Românilor, resp. a legii față de persecuțiunile cărora Românii transilvăneni sunt expuși din partea Maghiarilor”.

Fișpan erudit. Foile maghiare comunică un cas interesant. Fișpanul Sárközy Aurel al comitatului Torontal, avé să țină o vorbire de întâmpinare la sosirea împăratului german la Totiș, însă nu scie nici o iotă nemțesce. Majestatea Sa regele nostru, îl chemă mai întâiu la sine ca să-l întrebe

ce și cum va vorbi. Fișpanul îi răspunde tremurând.

Majesztét... nix dajes...

„Bine, vei vorbi deci unguresce”, — îi răspunde suridând Majestatea Sa. — Împăratul Germaniei s'a putut deci convinge, că bărbații țării noastre sunt bărbați erudiți, cu o cultură universală... dar nu scie numai unguresce.

Stipendiul de 500 fl. din fundațiunea „Moga”, devenind vacant în urma absolvării candidatului de prof. Axente Banciu, preaveneratul consistor l'a acordat clericului absolut Victor Păcală, pentru continuarea studiilor la facultatea filosofică din Budapesta.

Himen. Candidatul de preot dl Ilie Pop, și-a fidanțat de fiitoare soție pe amabila d-șoară Lucreția Calefariu, din Seliște. Felicitări!

Depravație în capitală. Sunt multe semnele de depravație în capitala țării noastre. Intre aceste un loc de frunte ocupă furarea și seducerea copilelor tinere. Adeseori întel-nim în gazetele din capitală scurte notițe despre copile dispărute, cărora nici poliția, nici detectivii nu le mai pot da de urmă, — sunt de obicei copile de 11—14 ani, frumoase, sănătoase și natural din familii mai să-răcuțe. În lunile trecute dispăruse copila unui păpușar, și éta că se anunță deja un nou cas. Copila de 14 ani Meszáros Julia lipsesce dela părinți de 8 zile. Părinții săraci sunt de credință, că nește domni cu avere le-au sedus copila. — Se vede, că Pesta vrea să fie oraș modern a la Paris chiar și în — pécătoșeni! Slab!

Raportul Reuniunii femeilor române din Mediaș și giur despre starea materială a Reuniunii cu 1. August 1897: 1. Cassa în numărări ađi e fl. 989.78 cr.; 2. În obligațiuni și cambii fl. 5841.46 cr.; 3. Starea depunerii la institutul „Albina” fl. 41; 4. Mobiliar în valóre de fl. 105; 5. În acțiuni dela Concordia fl. 144; averra activă a Reuniunii deci în suma de fl. 7121.24 cr. Dela adunarea generală ultimă din 11 Iuliu 1896 până ađi s'a făcut: Încassări: titulo capital fl. 2021.96 cr.; titulo interese fl. 954.12 cr.; titulo tacse fl. 327.60 cr. Suma fl. 2803.68 cr. Erogări: titulo capital fl. 1545; titulo spese restituibile fl. 27.12 cr.; titulo spese nerestituibile fl. 241.78 cr. Suma fl. 1813.90 cr. Suma încassărilor și a erogațiilor, adică mișcarea cassei dela 11 Iuliu 1896 până ađi face deci fl. 4617.48 cr. Subtrăgând din venitul brut totalul esirilor resultă un profit net al anului de fl. 539.94 cr. Mediaș 1 August 1897. *Maria Moldovan*, președintă. *Elena Suciu*, cassieră. *Maria Necsa*, secretără.

„Zlăgneana”. Sâmbătă la 30 August 11 Septembrie a. c., s'au întrunit acționarii înființândului institut de credit și economii „Zlăgneana” în Adunarea generală constituantă.

De față au fost 58 acționari reprezentând 340 acțiuni, prin plinipotenții au fost reprezentate 217 acțiuni, prin reprezentanți legali 15, la oaltă 572 acțiuni, cari dau capitalul de 14.300 fl. — Din listele incurse până la adunare s'au aflat subscrise 1058 acțiuni, cari respresintă un capital de 26.450, ér capital solvit deja s'a aflat 9.041 fl 41 cr.

În urma acestor constatări faprice, mult onorabilul presidiu, enunță ca conclus: că pe baza dreptului comercial, Adunarea constituantă este în drept a exhauria întreg programul fundatorilor de dtto 9/21 August 1897.

Acésta s'a și făcut și încă într-o ordine exemplară. Cu toții și la toate s'au înțeles în mod frățesc. Ca președinte a funcționat harnicul profesor seminarial Dimitrie Comșa, ca secretar Dr. Vasile Fodor. — Tóte conclusele s'au luat unanim. — Tot astfel a urmat alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere. — În direcțiune au fost aleși domni: 1. Petru Popovici, paroch și adm. ppresb.; 2. Dimitrie Comșa, profesor; 3. Nicolae Cristea, paroch; 4. Iosif Magda, paroch; 5. Ilie Dumitrescu, notar; 6. Ștefan Corpade, proprietar; 7. Dimitru Mogușu, proprietar. — În comitetul de supraveghere: ordinari: 1. Dr. Emanuel Doctor; Dr. Enea Nicola; 3. Niculae Mota, paroch; suplenți.

Niculae Adamovici, paroch și 2. Dionisie Costea, paroch. — Dee cerul ca bunul în țeles și sincera frățietate dovedite acum, și pe viitor să-și dea roduile lor binecuvântate.

„Omni”.

Demonstrația socialistilor. Căpitanul de poliție din Budapesta a permis social-democraților de acolo, să aranjeze în 19 a curente n. o adunare și un conduct de demonstrație pe lângă sufragiul universal. Adunarea se va ține pe o livadă de lângă Városliget. Sub decursul demonstrației însă, social-democrații n'au voie să porțe decât stindarde cu tricolor unguresc.

Răsvărire în temniță. Intre cei 800 robi din temnița dela Lipotvár s'a iscat o adevărată răsvărire față de directorul temniței și de haiducii acestuia. Faptul, că întemnițații au fost dat jalbă în cauza menagării prea miserabile, a îndemnat pe director să dispună închiderea celor 4 matadori cu jalbă în temnițele cele mai ascunse. Cei patru s'au împotrivit haiducilor și când au vădit conșoții lor cum îi maltratează au dat năvală asupra haiducilor vre-o 40 de prizoneri, cari lucrau la ferărie. Haiducii au fugit, er prizonerii au sfărmat poarta din lăuntru și numai unei vorbiri convingătoare a directorului e a se mulțumi, ca cei 800 prizoneri n'au luat-o cu toții la sănătoasă. Pedepsa severă dictată celor patru inși, pentru-că s'au jeluut asupra mâncării, a fost retrasă. Ministrul Perczel a dispus certare în chestiune.

Familia anarhistului Angiolitto, a celui ce a ucis pe ministrul Canovas, după cum scriu foile neapolitane, trăsece în cea mai completă miserie în Foggia. Tatăl ucigașului, care e croitor, nu capătă lucru. Mama lui Angiolitto s'a adresat prefectului pentru sprijin, care a și internat pe o fată a ei în o casă orfanală.

O jertfă a bursei. În zilele aceste a insinuat concurs la judecătoria din Budapesta marele proprietar Eugen Fränkel din cauza, că avea diferențe la bursă preste 400,000 fl. Avera lui întrăgă însă n'are valoare decât de 100,000 fl.

Socialistii se înmulțesc în chip îngrijitoriu aprôpe prin toate orașele din Ungaria. Astfel se serie din Pojon, că socialistii de acolo au ținut în 12 a curente o adunare poporală, în care au serbat aniversarea a 28-a a existenței clubului lor „Vorwärts”. În adunare s'au ținut prelegeri și mai mulți oratori accentuând nedreptățile ce se comit față de popor, au solicitat sufragiul universal. La adunare au participat vre-o 800 de muncitori.

Bibliografic. A apărut și se poate procura din Librăria tipografiei arhidiecezane din Sibiu: „Documente pentru limbă și istorie” de Dr. Ilarion Pușcariu, Tomul II., pentru prețul de fl. 1.50.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

I. Löser.

Istoria Agriculturii.

Traducțiune autorizată

de

Un prieten al plugarilor.

(Urmare).

Grecii purtau grijă de moșie și o lucrau cu sclavi. Aristotel în „Politica” sa crede, că cea mai bună republică trebuie să conste din agricultori. El sfătuiesce pe proprietari, ca ei să fie cei dintâi la sculat și cei din urmă la culcat. Ba și următoarele proverbe sunt dela ei: „Ochiul stăpânului îngrăse vitele. Urmele stăpânului sunt gunoierul cel mai bun pe moșie”, și multe altele.

Din numărul cel mare al proverbelor pe cari Grecii le luau din agricultură, se vede, că ei aveau mare aplicațiune la lucrarea pământului și la creșterea vitelor.

După sistemul lor agricol, numai o jumătate din moșie se lucra, cealaltă jumătate se lasă de ogor de o înturnau cu plugul. Sistemul acesta nu era destul de practic, căci nu le ajungea bucatele nici pentru acoperirea lipselor, de transport nici nu se putea vorbi.

La lucrarea pământului se foloséu de plug încă pe timpul lui Hesiod, care era și cu fer (fer de plug). Injulgătura consta din doi boi, cari erau legați unul de altul prin un jug de lemn, aplicat pe grumași, asemenea jugurilor noastre, numai ceva mai simplu, la pământ mai tare se foloséu de catări.

La înmulțirea mijloacelor de gunoit i-a stăruit Xenophon a arunca pae și erbă în locul acela unde adunau gunoierii, acestea le amestecau cu pământul. Gunoiera verde, cum o numiau ei, era deja întrebuințată în mai multe părți, arând locurile pe unde creștea lupina, un fel de buriiană stufoasă, care se amesteca prin arătură cu pământul, și putredând se prefăcea în un fel de gunoier.

Cultivarea grâului, orzului, glumăcelului și altor plante de felul acesta, era cunoscută încă din timpurile cele mai vechi. Ovăsul se cultiva în un grad mai mic, mai cu sēmă în Asia mică. Sēmneatul tuturor cerealelor se făcea tōmna, se începea cu orzul apoi veniau celelalte la rând. Agricultorii experți diceu, că cele dintâi să se samene în pulvere, și cele din urmă în noroiu. Culesul se începea cu orzul, apoi urmau celelalte, ca și la sēmneat. La cules întrebuințau seceri, cari erau parte cu dinți, parte fără dinți. Indată-ce s'au adunat snopii, se începea înblătitul, care se făcea prin animale, cari se mânau preste snopii deslegați și împrăsciați. Dintre legumi se cultiva fasolea și linte. Cultivarea inului la Greci era de o mare însemnătate; pânza din in se folosea la facerea vestmintelor (haine), la năi ca ventrele, la facerea rociurilor pentru pescuit, ba mai făceau din in și frânghii. Cultivarea bumbacului a aflat loc cu mult mai târziu în Grecia. Ca plante pentru colorii se cultiva érba roșie seu așa numita ruibă și brobință.

Pomăritul era în flōre. Se cultivau măr, păr, gutui; dintre pōme cu simburile petros, cireșul și prunul. Apricosul și persecul numai mai târziu s'a cultivat, cel dintâi s'a adus din Egypt, cel din urmă din Persia. Medicul grec Hypokrates (500 a. Chr.) se dice, că ar fi inventat ulcioiul. Olivul și smochinul au fost închinat Minervei, ca cei mai folositori pomi.

Vița de vie în Grecia era cunoscută încă din timpurile cele mai vechi. Hesiod și Homer vorbesc despre cultivarea viței de vie, care se ridica pe pomi. Grecii venerau ca Deu al vinului pe Dionysos (Bachus) și în onōrea lui ținéu sērbătorile așa numitele Aestherii, când erau vile înflorite, și când mustul seu vinul era bun de beut serbau Orgiile, și pe urmă adevă în cules Lanăeele. Mulți struguri se uscau, cu cari Grecii purtau un însemnat comerț.

Creșterea cailor în Thesafia era pe o treptă înaltă. Locuitorii Thesaliei aveau cavaleria cea mai bună și cea mai tare. Fabula despre Centauri încă își ia începutul de acolo, ba rasa cailor din Thesalia era cea mai prețuită. Căii se foloséu la resbele, pentru lux și alergări (hypodrom). Grecii cei vechi nu cunoseau potcovirea cailor, cel puțin nici un scriitor nu amintesc despre așa ceva. Insuși Xenophon, care a scris o carte despre creșterea cailor, nu amintesc despre așa ceva. Asinii și catării se foloséu la poveri.

Vitele cornute au erau tocmai de o rasă însemnată. Folosirea untului era necunoscută. Plinius vorbește despre unt numai ca despre o faimă a barbarilor. Rimătorii erau cunoscuți încă din timpurile cele mai vechi, și carnea lor era hrana principală la ei. În scrierile lui Homer cotețul seu grajdul pentru porci al lui Ulyses jōcă un rol însemnat, ba și pețitorii Penelopei mâncau cu mare lăcomie carne de porc.

(Va urma).

Din public. *)

Coveș, 1 Septembrie, 1897.

Mult Onorată Redacțiune!

Provocarea mea către învățătorii din despărțământul Agnitei, a îndemnat precum se vede pe dl Cordescu din Fofeldea, ca să scrie o întîmpinare, pe care ați binevoit a o publica în numărul 92 al „Telegrafului Român”. Tendința autorului nu a fost precum afirmă ca să clarifice, ci mai mult ca

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

să mistifice adevărul, câștigând în favorul său opiniunea publică a acestui diar, sciind că adevărul curat este foarte pișcător pentru stimabila sa personă.

Spre clarificarea lucrului, și orientarea publicului cetitor în această afacere, voi expune numai purul adevăr provocându-mă la toți aceia cărora le este cunoscută această cestiune întocmai ca și mie.

Dl Daniil Cordescu cu ocaziunea ținerii adunării generale a reuniunii învățătoresci, despărțământul Agnitei, la 5 Maiu 1896 în comuna Fofeldea, a promis sērbătorește în plenul adunării și a unui public foarte numeros, cum că dēnsul va solvi în totă viața sa taxa anuală de 1 fl. v. a., pentru toți acei membrii din acest despărțământ, cari vor participa la adunările anuale. Acest ofert s'a primit cu aplause generale, și suscept în protocolul numitei adunări, exprimându-se donatoriului mulțămîță protocolară; er biroul a fost însărcinat a-i exprima și mulțămîță publică, ceea-ce a și făcut la timpul seu în ȋiarele: „Telegraful Român” și „Tribuna” din Sibiu. Cu toate acestea marinosul donatoriu, bine înțeles a fost deplin mulțămit.

În 30 Noembre 1896, s'a întrunit adunarea generală a reuniunii districtuale, în care luându-se la desbătare și rapōrtele despărțămîntelor, s'a vorbit puțin și de ofertul Cordescu; pe aripi de zefir i-a venit și dēnsului o optire tainică de acel fermecător înțeles, că despărțământul nostru s'ar putē mulțămî și numai cu promisiunea, și ajutorat de geniul seu bun, s'a conceput și născut gata în dēnsul hotărîrea, de a refusa ofertul făcut.

Comitetul despărțământului nostru, ne avēnd nici cea mai mică bănuială de schimbarea tainică a donatoriului, și ținēnd orbesce la ofertul făcut și concludus adus, a întrelăsat încasarea taxelor dela membrii pe anul acesta. După adunarea a două generală din acest an, constatându-se numărul celor ce au participat la ambele adunări, biroul a și cerut prin scrisōrea sa datul 25 Maiu a. e. nr. 12, solvirea taxelor promise dela dl Cordescu. Acesta însă în loc de a satisface angagiamentului luat, prin o scrisōre ddto 3 Iuniu a. e., scrisă într'un ton suveran, și dejositor pentru reuniune refușă categoric solvirea taxelor, din unele considerațiuni, cari numai dēnsului i-a fost posibil a le scōte la ivelă. Acest refuș încă n'a surprins pe nimenea, fiind că fiecare sciam până acum dela persoane demne de creșēmēt, că dl Cordescu a mai făcut și alte promisiuni, pe cari seu că nu le-a împlinit de loc, seu numai în parte.

Scrisōrea d-lui Cordescu s'a pertractat în ședința extra-ordinară a comitetului, ținută la 22 Iuniu a. e., cu care ocaziune comitetul abtând dela orice pretensiune față cu dl Cordescu, i-o face acesta cunoscut prin resoluțiunea ddto 24 Iuniu nr. 14, dând un răspuns demn de sine, și corporațiunea ce o reprezintă, și însărcinând pe birou a provoca pe membrii la solvirea taxelor.

Acēsta adresă pe care generosul domn Cordescu n'a predat-o tribunalului corecțional, nici n'a binevoit a o da publicității, ori cum s'ar decide dēnsul, subscriitorii ei nici-odată nu vor șovăi a lua totă răspunderea asupra lor, și care numai onōre le face, pe când dēnsul și aici ar fi acela, care ar trage cea mai scurtă.

Cum vine acum dl Cordescu, să afirme în întîmpinarea sa, că vrea să arete cauza pentru care nu plătesce banii doriți de mine, pe cari de altfelii cu sila nu i se pot lua? când eu tot ce am pretins dela dēnsul au fost în numele reuniunii ce o represint, pe basa ofertului seu benevol, și îndatorându-mē concludus adunării generale pe care trebuia să-l duc în deplinire! Cumcă nici cu sila n'am probat să-i iau o dovedesce provocarea mea către învățătorii de a solvi ei taxele denegate de dēnsul.

În cât privesce păcatul desărcat asupra capului subscriitorilor desmenționatei adrese, autorul întîmpinării și aci este în rățăcire, căci deși acēsta ar fi ofensătoare pentru dēnsul, s'au făcut după refușul dēnsului, și nu nainte ca să-și pērdă cu atăta amar pofta de a mai face bine preoților și învățătorilor, cu făgădaș bun . . . precum au făcut-o despărțământului nostru.

Rēmāne acum să mai clarific acel pasagin din întîmpinare unde dl Cordescu afirmă, că a făcut tot pentru învățătorii de pe Hirtibaciu ce a putut, când a fost la Fōventea, încât chiar mie nu-mi mai venea să plec. Cumcă și aci spun numai adevărul, mē provoc la toți cari au fost cu mine. După terminarea ședinței s'a dat din partea reprezentanței bisericesci un banchet, la masă a luat parte și dl Cordescu până în finē, cu care ocaziune a ținut și un discurs foarte măgulitoriu pentru personă sa, amintind și despre întemeierea unei societăți de credit pe acțiuni, făcēnd promisiuni splendide fiitorilor acționari, cari de asemenea nu le-a ținut. După banchet ne-a invitat în modul cel mai afabil la sine. Deși timpul era înaintat, și până în drumul mare trebuia să mergem mai bine de 1 oră, pe căli nepracticabile, n'am putut refusa invitarea unui om, care cu câteva momente mai nainte s'a arătat așa devotat reuniunii, fără a lucra contra bunului ton. Am mers însoțit de preoții Ioan Alexandru din Ilimbav, Florian Bologna din Marpod și 10—12 învățătorii în grădina d-nului Cordescu, unde ne-a tractat cu vre-o câteva pahare de licher, și neavēnd nici timp a-i cerceta casa unde ne invita să rēmānem preste nōpte, după o jumătate de oră am plecat către casă; mi-se părea de atunci, că am o presimțire care-mi spunea, că cu acest om nu e bine să faci o tovărășie mai lungă.

Acēsta este totul ce a făcut pentru învățătorii de pe Hirtibaciu, și de unde eu, după afirmarea dēnsului, nu-mi venea să plec. O insultă mai mare pentru mine numai dēnsul ar fi fost capabil să afirme. Toți cari cunosc pe dl Cordescu, vēd într'însul pe omul, care din sărac lipit, ajungēnd la avere se umflă ca brōsca din fabulă, și care are mai mult simțēmēt pentru pungă, decât pentru moralitate și bunacuviniță — adevărat caracter de ciocoiu.

George Borzea,
președ. desp. Agnita.

Mulțămîță publică.

Arangiându-se la 1 August st. n. în școlă gr.-or. din loc o petrecere în favorul fondului înființat pentru ajutorarea școlariilor niseri, cu acēsta ocaziune preste prețui întrării au binevoit a suprasolvi următorii d-ni: Sever Barb, contabil, Reghin, 3 fl. 40 cr.; Ioan Racoțian, preot, Ibănești, 1 fl. 48 cr.; Ioan Racoțian, cantor, Ibănești, 70 cr.; Gergoriu Nicōra, preot, Ibănești, 40 cr.; Mathe Ternanean, Ibănești, 40 cr.; Bucur Lupescu, neguțator, Ibănești, 40 cr.; Iuliu Crainic, preot, Urișul inf. 60 cr.; Zacharie Mathei, preot, Urișul sup., 40 cr.; George Pop, canelist Jabenita, 50 cr.

Tot cu acēsta ocaziune și spre susnumitul scop fără a lua parte la petrecere au binevoit a contribui Dnul Ioan Budnari, proprietari, Petelea 1 fl. și dna vēduva Irina Boeri 1 fl. — Pentru cari suprasolviri li se aduce susnumiților d-ni și d-ne sinceră mulțămîță și pe acēsta cale.

G. Hodac, în 15 August st. n.

Cu totă stima

Zacharie Frāndez,
inv.

Mulțămîță publică.

Tuturor stimăților binevoitori și amici, cari cu graiu viu și în numărōse scrisori ne-au manifestat condolența D-lor pentru pierderea iubitelui nostru soț și tată Nicolae Mosora și căror a le răspunde tuturor separat ne este imposibil, aducem și pe calea acēsta sincerile noastre mulțămite.

Pri rēscă în special mulțămitele nōstre On. direcțiune a „Casei de păstrare (reuniune) din Seliște”. Reuniunea pompierilor, și „Comitetul parochial”, cari în chip vrednic au sciut da ultimile onoruri vechiului lor membru.

Seliște, în 5 Septembrie 1897.

Jabnica familie Mosora.

Nr. 709/1897. [177] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor de învățători din comunele de mai jos din protopresbiteratul Sibiiului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Tălmăcel, două posturi a 300 fl. salar anual, relut de cuartir și lemne 10 fl. la unul.

2. Turnișor, salariu anual 300 fl., cuartir în edificiul școlii și trei stângini de lemne.

Cei ce doresc a reflecta la vr'unul din posturile vacante, având a conduce și cântările bisericesci, vor avea a se prezenta în vr'una din Dumineci ori sâmbători în comună spre a-și documenta desteritatea.

Suplicele concursuale instruite în sensul normelor din vigore, se se adreseze la subscrisul oficiu protopresbiteral în termenul deschis

Sibiiu, 25 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului.

Ioan Papiu,
protopresb.

[149] 3—3

CONCURS.

Pe baza ordinului Prea Venerabilului Consistoriu archidiececan dtto 10 Iunie 1897 Nr. 3531 B. se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna Nucet cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 233 fl. 80 cr. conform hotărârii comitetului parochial din 27 Aprilie 1897.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parochii se pot lua dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne suplicele în sensul normelor din vigore la oficiul protopresbiteral al tractului Sibiiului în termenul deschis.

Nucet, în 20 Iuliu 1897.

Ioan Petrișor, adm. paroch.
Ioan Natanail, not. of. par.

Nr. 654/897.

Văduț și aflat în ordine.

Sibiiu, 30 Iuliu 1897

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 241/1897 [150] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bucium - Cerbu, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină și lemne de foc.

2. Bucium-Sat, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină, și lemne de foc.

3. Buninginea, salariu anual 300 fl. din repartitie, cuartir, grădină, și lemne de foc.

4. Petrângeni cu Valea-Bulzului, salariu anual 300 fl. și adecă 133 fl. din venitul regalului, 10 fl. 50 cr. interesele după obligațiunea de stat și restul din repartitie, cuartir, grădină și lemne de foc.

5. Roșia cu Covna, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Trîmpoiele, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Zlatna cu Vultoriu, salariu anul 350 fl. cuincuenalul de 50 fl., relut de cuartir 50 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi și vor subșterne cererile instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu până la termenul arătat.

Concurenții la posturile de sub n rii 1, 2, 3, 4 și 5 sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la biserică, spre a și arăta desteritatea în cântări și tipic; asemenea și cei ce vor reflecta la postul de sub nr. 7 cu adausul, că cei cu calificațiune mai bună și cunoștințe musicale vor fi preferiți.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Abrud, 1 August 1897.

Petru Popoviciu,
adm. prot.

Nr. 356/897. [164] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Bătrâna, protopresbiteratul Devei, conform grațioasei rezoluțiuni consistoriale din 22 Iuliu a. c., Nr. 4526 Bis. prin această se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt regulate și statorite în ședința comitetului parochial ținută la 17/29 Iunie a. c., și toate la oaltă dau suma de 322 fl. 60 cr.

Informațiuni mai deaprobe despre această parochie se pot lua dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Reflectanții la acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigore, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Deva, la 31 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al Devei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Avram P. Păcurariu,
adm. protopresb.

Nr. 456/897 [165] 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a treia S c o r e i u, protopresbiteratul Avrigului, se escrie prin această de nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt statorite în ședința sinodului parochial ținută la 2 Iunie 1896 și dau suma de 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post se-și subșternă cererile concursuale, instruite conform dispozițiunilor Stat. org. și a regulamentului pentru parochii din 1891 la oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului (posta Avrig, Felek-Szebenvármegye) până la termenul sus indicat.

Avrig, 5 August, 1897.

În conțelegere au comitetul parochial respectiv, oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea
protopop.

[166] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător în clasa II. a școlii rom. gr.-or. din Feldiôra, protopresbiteratul Brașovului, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela datul publicărei în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul anual 300 fl. v. a., și anume: a) 260 fl. v. a. repartitie dela popor, b) 40 fl. dreptul de pământ pentru 6 vite în pășunea comună sau în natură sau în bani.

2. 25 fl. v. a. pentru cuartir.

Dela respectivul se cere ca se țină împreună cu ceilalți colegi școlă de repetiție, Dumineca și sâmbătore

se cânte cu copii răspunsurile dela s. liturghie. Cel mai calificat se va preferi. Doritorul se se prezenteze înaintea alegei în vre-o Duminecă sau altă sâmbătoare la biserică ca se se producă.

Reflectantele la acest post are a-și da cererile instruite conform legii la oficiul protopresbiteral al tractului Brașov.

Feldiôra, din ședința comitetului par. ținută în 3 August 1897.

Ioan Micu,
paroch. președinte.

Ioan Morariu,
notar.

În conțelegere cu subscrisul oficiu protopresbiteral al Brașovului.

Ioan Petric,
protopop.

Nr. 442/897 [167] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos amintite, protopresbiteratul Lupșei, prin această se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Buru, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc necesare.

2. Brăzești-Sartăș, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemnele necesare.

3. Lunca-Vidolm, cu salariu de 300 fl., lemne și cuartir.

4. Poșaga-de-jos, cu salariu de 300 fl., lemne și cuartir.

5. Șasa, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

6. Sălcia-de-jos, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

7. Valea-Lupșei, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

Reflectanții la acestea posturi se-și înainteză cererile concursuale instruite cu documentele recerute de normele bisericei noastre în vigore în termenul preșcris la acest oficiu.

Ofenbaia, (Offenbánya) în 2 August, 1897.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 397/1897. [175] 3—3

CONCURS.

Devenind vacante posturile învățătoresci dela școlile profesionale gr.-or. române din mai jos însemnatele comune, pentru întregirea lor se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Homorod, cu salariu anual de 300 fl. solviți în 4 rate repartitie în popor, cuartir natural în edificiul școlii și 4 stângini lemne de încălțit. Dela concurenți se așteptă prezentarea

în vre-o Duminecă sau sâmbătoare la sânta biserică.

2. Uroi, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 240 fl. din repartitie și 60 fl. dela stat, cuartir natural și lemne de încălțit.

3. Vărmaga, cu salariu anual de 300 fl. din repartitie și lemnele necesare de încălțit.

Petițiunile concursuale, instruite conform normelor în vigore, sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral, până la termenul susindicat.

Hondol, 9 August 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Geoagiului.

Vasiliu Pipos,
protopresiter.

Nr. 312/897 [152] 3—3

Concurs.

Spre îndeplinirea posturilor învățătoresci din mai jos semnate comune din protopopiatul Cohalmului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Draos, cu salariu anual de 300 fl., parte dela popor, parte dela biserică, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

2. Crihalma, cu salariu anual de 300 fl., prin repartitiune dela popor, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

3. Paloș, cu salariu anual de 300 fl., prin repartitiune dela popor.

4. Jibert, cu salariu anual de 300 fl., din cari 150 fl. din repartitiune dela popor, 100 fl. ajutor dela stat, 50 fl. sunt computați în folosirea unei grădini și patru stângini de lemne, cuartir în edificiul școlii.

5. Stena, cu salariu anual de 300 fl. dela popor, pentru al II-lea post de învățător, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii; învățătorul va avea a ținea strană în biserică în Dumineci și sâmbători.

6. Fântâna, cu salariu anual de 300 fl., din cari 250 dela popor, 30 fl. venite cantonale, 3 stângini de lemne de foc în preț de 20 fl., cuartir în edificiul școlii.

7. Valendorf, cu salariu anual de 300 fl., din cari 200 fl. dela popor, 100 fl. dela Consistoriu, lemne de foc, și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a reflecta la vre-una din aceste stațiuni, au a-și așterne cererile lor instruite conform legii, în termenul indicat la subsemnatul oficiu.

Cohalm, 15 Iuliu, 1897.

Oficiul prot. gr.-or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Comande făcute prin postă se execută imediat cu cea mai mare acuratețe.

Raport expres!

Am onore a aduce la cunoștința P. T. public, că mi-au sosit în „prăvălia mea englezescă“, strada Cisnădiei Nr. 27, novitățile procurate din străinătate și anume: **jachete de copile și dōmne, ronduri și capes, blane Thibet, Plüsch și gulere de stofe englezesci paltōne de fetițe și franțuzesci, bunți de călătorie și de stradă.** Tote acestea le ofer On. public confecționate după ultima modă și pe lângă cele mai favorabile prețuri de concurență.

Cred deci că ăce în propriul interes al On. public, a se convinge cât mai curând de nōuele mele întreprinderi.

Rugându Vă pentru binevoitoriul sprigin și asigurându-Vă de serviciu prompt și real, semnez

cu distinsă stimă:

Michael Braun,

Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 27.

[183] 3—10

Comande făcute prin postă se execută imediat cu cea mai mare acuratețe.